

**Jolanta Zieziula, Arkadiusz
Marchewka**

**Bezpośrednie inwestycje zagraniczne
a bezrobocie w województwie
zachodniopomorskim**

Ekonomiczne Problemy Usług nr 99, 247-259

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

JOLANTA ZIEZIULA
ARKADIUSZ MARCHEWKA
Uniwersytet Szczeciński

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE A BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

Wstęp

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) są uważane za istotny element wspomagający rozwój gospodarki przyjmującej¹, a ich znaczenie stało się przedmiotem wielu badań, które zostały przedstawione zarówno w literaturze polskiej, jak i zagranicznej².

BIZ to jedna z form międzynarodowego przepływu kapitału, w wyniku którego dana firma tworzy lub powiększa swoją filię w innym kraju³. Ten rodzaj inwestycji oznacza wykorzystanie przez kraj przyjmujący zasobów zagra-

¹ A. Kłysik-Uryszek, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w gospodarce regionu. Teoria i praktyka*, CeDeWu, Warszawa 2010, s. 57.

² Zob. m.in.: J. Dunning, S. Lundan, *Multinational Enterprises and the Global Economy*, Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham 2008; J. Jones, C. Wren, *Foreign Direct Investment and the Regional Economy*, Ashgate Publishing Company, Burlington 2006; I.A. Mossa, *Foreign Direct Investment. Theory, Evidence and Practice*, Palgrave, Basingstoke 2002; Y.A. Wei, Balasubramanyam, *Foreign Direct Investment. Six Country Case Studies*, Edward Elgar Publishing, Northampton 2004; A. Cieślak, *Geografia inwestycji zagranicznych. Przyczyny i skutki lokalizacji spółek z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005; M. Jaworek, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w prywatyzacji polskiej gospodarki*, Dom Organizatora, Toruń 2006; *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w budowaniu potencjału konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów*, red. W. Karaszewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2007; A. Zorska, *Korporacje transnarodowe. Przemiany, oddziaływania, wyzwania*, PWE, Warszawa 2007.

³ P. Krugman, M. Obstfeld, *Ekonomia międzynarodowa. Teoria i praktyka – t. I*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 237.

nicznej firmy (inwestora) oraz transfer do kraju przyjmującego kapitału, technologii, procesów zarządzania czy też działań marketingowych⁴. Uważa się, że BIZ pobudzają wzrost i efektywność gospodarczą, przyczyniają się do restrukturalizacji sektorów i przedsiębiorstw, aktywizują konkurencję i lokalną przedsiębiorczość, transmitują nowe metody i wzorce gospodarowania⁵. Mogą być także czynnikiem zwiększającym lokalne (choć nie tylko) zatrudnienie.

Celem pracy jest przedstawienie stanu zaangażowania zagranicznego kapitału w formie BIZ w województwie zachodniopomorskim oraz poziomu i stopy bezrobocia w 2010 roku. Przez BIZ w niniejszej pracy rozumie się podmioty gospodarcze/przedsiębiorstwa z całkowitym lub przeważającym udziałem kapitału zagranicznego. Charakterystyka BIZ została przeprowadzona w układzie powiatów i miała na celu podjęcie próby ukazania związku pomiędzy BIZ i bezrobociem w województwie zachodniopomorskim, z uwzględnieniem najważniejszych czynników, które mogły na to wywrzeć wpływ.

W pracy wykorzystano dostępne źródła wtórne, takie jak literatura przedmiotu, statystyki Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie oraz zasoby internetowe Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. Posługując się metodami ilościowymi (obliczono wskaźniki struktury zjawisk) oraz jakościowymi (analiza przyczynowo-skutkowa, metody indukcji i dedukcji), dokonano analizy zjawisk oraz wyciągnięto wnioski.

Największą trudnością przy prowadzeniu badań był brak dokładnych informacji o wielkości zatrudnienia w przedsiębiorstwach działających w Polsce. Dane GUS o wielkości zatrudnienia podawane są bowiem wyłącznie w przedsiębiorstwach. Na potrzeby tej pracy przyjęto, że przedsiębiorstwa zagraniczne zatrudniają w Polsce tylko minimalną liczbę osób z każdego przedziału. Oznacza to duże prawdopodobieństwo zaniżenia poziomu zatrudnienia (a co się z tym wiąże, wpływu na analizę bezrobocia).

Praca składa się z wprowadzenia, czterech części oraz podsumowania. Część pierwsza zawiera teoretyczne ujęcie wpływu bezpośrednich inwestycji na rynek pracy. Kolejne części zawierają rezultaty badań BIZ i bezrobocia (z elementami zatrudnienia) w województwie zachodniopomorskim, zakończone wnioskami.

⁴ I.A. Mossa, *Foreign Direct Investment...*, s. 68.

⁵ J. Bednarz, *Podmioty gospodarki światowej*, w: *Globalizacja i regionalizacja w gospodarce światowej*, red. R. Orłowska, K. Żołądkiewicz, PWE, Warszawa 2012, s. 48.

1. Znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych dla rynku pracy

Zmiany zachodzące na rynku pracy na skutek wejścia inwestora zagranicznego są przedmiotem badań m.in. w zakresie analizy zmian wielkości zatrudnienia. Skutki napływu BIZ zależą m.in. od struktury i elastyczności lokalnego rynku pracy. Z jednej strony firmy zagraniczne mogą tworzyć nowe miejsca pracy, z drugiej, z powodu konkurencji z podmiotami lokalnymi, mogą przyczynić się do ograniczenia możliwości zatrudnienia w dotychczasowych miejscach pracy⁶.

Wpływ BIZ na wielkość zatrudnienia może mieć charakter dwukierunkowy (pozytywny i negatywny). Pozytywne skutki oddziaływania BIZ na zatrudnienie kraju przyjmującego dotyczą⁷:

- bezpośredniego tworzenia nowych miejsc pracy,
- powstawania nowych miejsc pracy w otoczeniu przedsiębiorstw bezpośredniego inwestowania,
- powstawania nowych miejsc pracy u dostawców półfabrykatów, surowców i materiałów.

Do negatywnych skutków oddziaływania BIZ na wielkość zatrudnienia w kraju przyjmującym można zaliczyć⁸:

- zmniejszenie zatrudnienia w przedsiębiorstwach krajowych wypieranych przez zagraniczny kapitał,
- tzw. efekt domina polegający na redukcji zatrudnienia w jednostkach kooperujących,
- redukcję zatrudnienia w przejmowanych przedsiębiorstwach krajowych.

Zgodnie z dość powszechnie wyrażanym w literaturze przedmiotu przekonaniem, dzięki przewadze konkurencyjnej i innowacyjności, spółki z udziałem kapitału zagranicznego mogą stać się istotnym czynnikiem korzystnych zmian strukturalnych oraz pozytywnie oddziaływać na całą gospodarkę przyjmującą, w tym na jej rynek pracy⁹. Pozytywne skutki napływu bezpośrednich inwestycji

⁶ A. Kłysik-Uryszek, *Bepośrednie inwestycje zagraniczne...*, s. 83.

⁷ G. Górniewicz, *Konsekwencje międzynarodowych przepływów kapitału dla gospodarki światowej ze szczególnym uwzględnieniem Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2007, s. 106.

⁸ *Ibidem*.

⁹ A. Kłysik-Uryszek, *Bepośrednie inwestycje zagraniczne...*, s. 7.

zagranicznych nie są jednak jednoznaczne ani na gruncie teorii, ani wyników badań empirycznych.

2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego w województwie zachodniopomorskim

W województwie zachodniopomorskim w 2010 roku zarejestrowanych było 220 404 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 5,6% przedsiębiorstw działających w Polsce¹⁰. W tym samym roku na terenie województwa zachodniopomorskiego zidentyfikowano 2782 aktywnie działających przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego, które były całkowitą własnością zagraniczną lub własnością mieszaną, z przewagą własności zagranicznej. Stanowiły one mniej niż 1,3% ogółu przedsiębiorstw zarejestrowanych w województwie! Przedsiębiorstwa te były podmiotami aktywnymi, prowadzącymi działalność gospodarczą. Nie zaliczały się do nich podmioty będące w stanie likwidacji lub upadłości.

Analizując dane dotyczące lokowania BIZ w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego, należy stwierdzić, iż największa liczba spółek z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego funkcjonuje na terenie powiatu Szczecin – 203 (co stanowi 35,6% ogółu przedsiębiorstw z udziałem zagranicznego kapitału, zatrudniających powyżej 10 osób), przewyższając kilkakrotnie pozostałe powiaty – zob. tabelę 1. Ma to związek z faktem, iż najwyższym poziomem atrakcyjności inwestycyjnej w Polsce cechują się głównie podregiony o charakterze metropolitalnym. Największe miasta koncentrują przeważającą część infrastruktury, w tym badawczo-rozwojowej. Ośrodki te kształcą jednocześnie specjalistów zasilających lokalny rynek pracy¹¹.

Najniższa liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego występuje w powiatach łobeskim (7) i świdwińskim (8). Stanowi to odpowiednio 1,2% i 1,4% wszystkich BIZ ulokowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Może to być wynikiem zarówno deficytów czynników produkcji, jak i niekorzystnych uwarunkowań w zakresie infrastruktury społecznej i gospodarczej.

¹⁰ Informacje za <http://www.eregion.wzp.pl/gospodarka.html> (13.06.2012).

¹¹ *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2008*, red. T. Kalinowski, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2008, s. 29.

Tabela 1

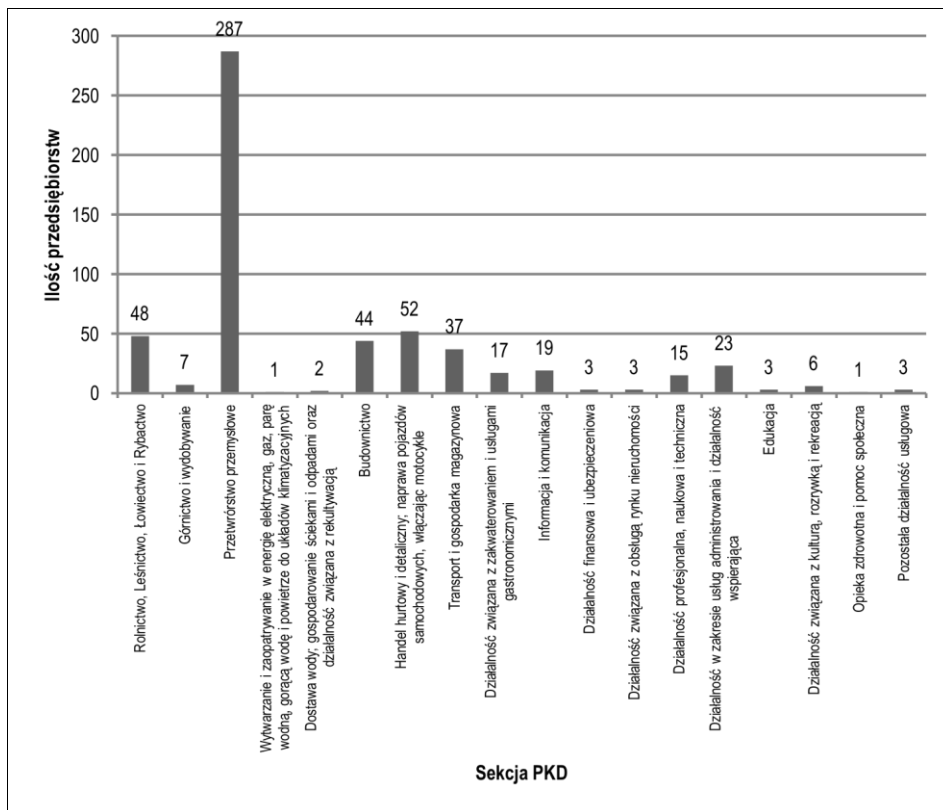
Liczba BIZ (zatrudniających 10 lub więcej osób) w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego.

Powiat	BIZ	Udział powiatu w ilości BIZ w województwie (%)	Nazwa powiatu	BIZ	Udział powiatu w ilości BIZ w województwie (%)
białogardzki	12	2,1	m. Szczecin	203	35,6
choszczeński	9	1,6	m. Świnoujście	20	3,5
drawski	9	1,6	myśliborski	26	4,6
goleniowski	42	7,4	policki	36	6,3
gryficki	10	1,8	pyrzycki	21	3,7
gryfiński	29	5,1	sławieński	9	1,6
kamieński	10	1,8	stargardzki	41	7,2
kołobrzeski	23	4,0	szczecinecki	14	2,5
koszaliński	12	2,1	świdwiński	8	1,4
łobeski	7	1,2	wałeski	9	1,6
m. Koszalin	21	3,7	zachodniopomorskie	571	100

Źródło: opracowanie A. Marchewka na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie z dnia 24.05.2012 r.

Z 571 przedsiębiorstw z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego (czyli zatrudniających co najmniej 10 osób) aż 287 prowadziło działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (Seksja C PKD 2007¹²). Stanowiło to 50,3% ogółu badanych podmiotów. Drugą co do wielkości grupą (52) były przedsiębiorstwa związane z sekcją G PKD (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle). Kolejna, trzecia pod względem liczby grupa (48), prowadziła działalność związaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (sekcja A PKD 2007). Dane dotyczące liczby przedsiębiorstw z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego w województwie zachodniopomorskim z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej przedstawiono na rysunku 1.

¹² Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), Dz.U. 251, poz. 1885.

Rys. 1. Liczba BIZ w województwie zachodniopomorskim w 2011 roku w podziale na sekcje PKD

Źródło: opracowanie A. Marchewka na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie z dnia 24.05.2012 r.

Nie bez znaczenia dla napływu BIZ do województwa zachodniopomorskiego pozostaje fakt, iż w regionie występują specjalne strefy ekonomiczne umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach. Zalicza się do nich: SSE Kostrzyńsko-Słubicką, podstrefę: gm. Barlinek, gm. Goleniów, gm. Gryfino, gm. Karlino, gm. Police, SSE Mielecką, podstrefę m. Szczecin, SEE Pomorską, podstrefę m. Stargard Szczeciński, SSE Słupską, podstrefę m. Koszalin, m. Szczecinek, m. Walcz¹³.

¹³ H. Godlewska-Majkowska, P. Zarębski, *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2011. Województwo zachodniopomorskie*, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2011, s. 4.

Należy pamiętać, że w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku zarejestrowanych było łącznie 2782 podmiotów z całkowitym lub przeważającym udziałem kapitału zagranicznego. Zatrudniały one od 1 do ponad 1000 osób. Nie jest znana dokładna liczba osób zatrudnionych przez te przedsiębiorstwa. Główny Urząd Statystyczny podaje bowiem zatrudnienie wyłącznie w następujących przedziałach: 1–9, 10–49, 50–249, 250–999 oraz ponad 1000 osób. Bez wątpienia jednak dostępne informacje pozwalają na ustalenie minimalnej liczby zatrudnionych.

Tabela 2

Liczba podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku w podziale na grupy ze względu na wielkość zatrudnienia oraz minimalne zatrudnienie

Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych					suma
	1–9	10–49	50–249	250–999	1000 i więcej	
Liczba podmiotów	2211	415	124	30	2	2782
Minimalne zatrudnienie	2211	4150	6200	7500	2000	22061

Źródło: obliczenia i zestawienia A. Marchewka i J. Zieziula na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie z dnia 24.05.2012 r.

Jak wynika z tabeli 2, w 2010 roku w województwie zachodniopomorskim działały głównie przedsiębiorstwa z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego, zatrudniające od 1 do 9 osób. Ich udział w zatrudnieniu minimum, ogółem we wszystkich BIZ, wyniósł 10%. W celu prawidłowego usystematyzowania przedstawianych informacji i właściwego ukazania znaczenia przedsiębiorstw z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego dla regionalnego rynku pracy w niniejszym artykule wzięto pod uwagę jedynie podmioty tworzące co najmniej 10 miejsc pracy, zatrudniające łącznie nie mniej niż 19 850 osób.

3. Bezrobocie w województwie zachodniopomorskim

W IV kwartale 2010 roku w województwie zachodniopomorskim pracowało 507 614 osób, co stanowiło 3,7% zatrudnienia w Polsce. Wskaźnik za-

trudnienia w województwie wyniósł 46,8% i był niższy o 3,8 pkt od wskaźnika krajowego, który osiągnął poziom 50,6%¹⁴.

W tym samym okresie poziom bezrobocia w całym województwie zachodniopomorskim wyniósł 17,8%. Zarejestrowanych osób bez pracy było 109 964, co stanowiło 5,6% liczby bezrobotnych w kraju.

Wśród powiatów województwa zachodniopomorskiego najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się powiaty: białogardzki (30,8%), pyrzycki (28,3%), łobeski (27,6%), świdwiński (27,5%), natomiast najniższą w miastach na prawach powiatu: Szczecin (9,7%), Koszalin (11%), Świnoujście (11,9%). Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego.

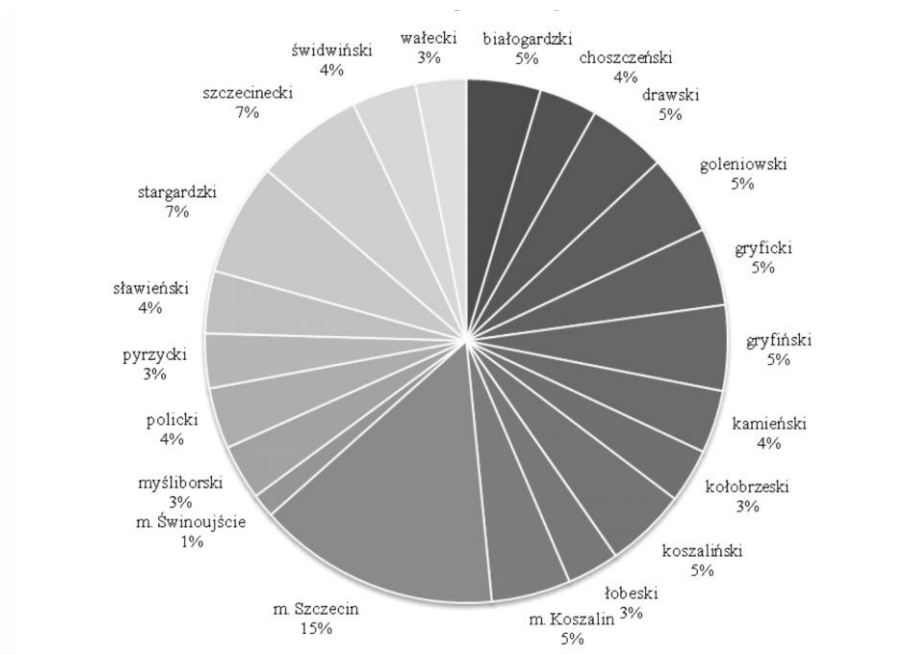
Powiat	Bezrobotni (liczba)	Stopa bezrobocia (%)	Powiat	Bezrobotni (liczba)	Stopa bezrobocia (%)
białogardzki	5395	30,8	m. Szczecin	16500	9,7
choszczeński	3952	26,1	m. Świnoujście	1613	11,9
drawski	5365	25,9	myśliborski	3751	16,9
goleniowski	5439	18,4	policki	4138	16,1
gryfiński	5248	24,0	pyrzycki	3709	28,3
gryfiński	5805	23,4	ślawieński	4231	22,6
kamieński	4269	27,0	stargardzki	7631	20,2
kołobrzeski	3680	12,5	szczecinecki	7298	26,4
koszaliński	5509	26,7	świdwiński	4380	27,5
łobeski	3223	27,6	wałeczki	3444	19,8
m. Koszalin	5384	11,0	zachodniopomorski	109964	17,8

Źródło: opracowanie A. Marchewka na podstawie: *Rynek pracy w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku*, Główny Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2011, s. 60.

Najwyższy udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych na terenie województwa zachodniopomorskiego w IV kwartale 2010 roku miało miasto Szczecin – 16 500 bezrobotnych, co stanowiło 15% ogółu bezrobotnych w ca-

¹⁴ *Rynek pracy w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku*, Główny Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin 2011, s. 36.

łym regionie, natomiast najniższym udziałem charakteryzowało się Świnoujście (1613 bezrobotnych – 1%). Procentowy udział poszczególnych powiatów w bezrobociu województwa zachodniopomorskiego przedstawiono na rysunku 2.

Rys. 2. Udział poszczególnych powiatów w bezrobociu województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Opracowanie A. Marchewka na podstawie: *Rynek pracy...*, s. 36.

Zawodowa struktura bezrobocia, jak też w układzie sekcji PKD, wymaga odrębnych, szczegółowych badań ogółem dla województwa oraz dla poszczególnych powiatów. Osobnych badań wymaga ponadto poznanie struktury wiekowej bezrobocia, z uwzględnieniem poziomu wykształcenia/kwalifikacji bezrobotnych.

4. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a bezrobocie

Jak wynika z danych w pkt 2 i 3 pracy, w 2010 roku w województwie zachodniopomorskim pracowało 507 614 osób, a liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, krajowych i zagranicznych wyniosła 220 404.

Jeśli chodzi o wszystkie (2782) podmioty z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego, to w 2010 roku zatrudniały łącznie minimum 22 061 osób, z czego minimum 2211 osób pracowało w przedsiębiorstwach zatrudniających do 9 osób. W pozostałych 571 podmiotach zatrudnionych było 10 lub więcej osób. Przeciętna minimalna wielkość zatrudnienia w tych podmiotach wynosiła 38,6 osób.

W tym samym okresie poziom bezrobocia w województwie wynosił 109 964 osoby. Najwięcej osób pozostawało bez pracy w Szczecinie (15% bezrobotnych z całego województwa) i w powiatach stargardzkim i szczecineckim (po 7%). W pozostałych powiatach udział ten wynosił od 3% do 5%. Jednocześnie stopa bezrobocia w Szczecinie (9,7%) była najniższa w całym województwie (por. tabela 3 i rysunek 1). Na kolejnych miejscach uplasowały się Koszalin (11,0%), Świnoujście (11,9 %) oraz powiat kołobrzeski (12,5%). Z kolei najwyższa stopa bezrobocia występowała w powiatach: białogardzkim (30,8%), pyrzyckim (28,3%), łobeskim (27,6%), świdwińskim (27,5%) i kamieńskim (27%).

Analiza danych dotyczących liczby BIZ oraz stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach wskazuje, iż najwyższa stopa bezrobocia występuje w powiatach, na terenie których liczba podmiotów gospodarczych z przeważającym lub całkowitym udziałem kapitału zagranicznego jest najmniejsza, wynosi od 1 do 19. Zaliczają się do nich następujące powiaty: białogardzki, choszczeński, drawski, łobeski, kamieński, koszaliński, szczecinecki i świdwiński. Natomiast najniższy wskaźnik stopy bezrobocia charakteryzuje miasta na prawach powiatu (Koszalin, Szczecin, Świnoujście) oraz powiat kołobrzeski, w których liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego wyniosła co najmniej 20. Szczegółowe dane dotyczące liczby BIZ oraz stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4

Liczba BIZ i stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim według powiatów

Wyszczególnienie		Stopa bezrobocia (%)					
		mniej niż 10	11–15	16–20	21–25	26–30	31 i więcej
Ilość BIZ	1–19			walecki (9)	gryficki (10), sławieński (9)	kamieński (10), koszaliński (12), szczecinecki (14), choszczeński (9), drawski (9), łobeski (7), świdwiński (8)	białogardzki (12)
	20–39		kołobrzeski (23), m. Koszalin (21), m. Świnoujście (20)	policki (36), myśliborski (26)	gryfiński (29)	pyrzycki (21)	
	40–59			goleniowski (42), stargardzki (41)			
	60 i więcej	m. Szczecin (203)					

Uwaga: w nawiasach podano liczbę BIZ.

Źródło: opracowanie A. Marchewka na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie z dnia 24.05.2012 r. oraz *Rynek pracy...*

Można pokusić się o wyprowadzenie ogólnego wniosku z przeprowadzonej analizy, że dzięki koncentracji lokalizacji w wybranych powiatach w województwie zachodniopomorskim BIZ zatrudniające średnio ponad 40 osób, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności, przyczyniają się do zmniejszenia stopy bezrobocia w tych powiatach.

Podsumowanie

W świetle teorii BIZ wywierają pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy poszczególnych krajów i regionów. Mogą wywierać również wpływ (pozytywny lub negatywny) na lokalny rynek pracy.

Podmioty gospodarcze z udziałem kapitału obcego (całkowitym lub przeważającym) ilościowo odgrywały bardzo niewielką rolę w województwie zachodniopomorskim. Ich udział stanowił bowiem 1,3% ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w województwie w 2010 roku.

Znakomita większość BIZ (zatrudniających 10 i więcej osób) znajdowała się w Szczecinie (35,6%). Wynikało to z najwyższej atrakcyjności tego miasta w województwie zachodniopomorskim, ze względu na najlepiej rozwiniętą infrastrukturę oraz największą dostępność siły roboczej, w tym specjalistów.

Na uwagę zasługuje koncentracja BIZ (zatrudniających 10 i więcej osób), w kolejności w powiatach: goleniowskim, stargardzkim i polickim, co było związane z funkcjonowaniem w tych trzech powiatach specjalnych stref ekonomicznych, umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach. Było to głównie przetwórstwo przemysłowe.

Z łącznej liczby 2782 podmiotów z całkowitym lub częściowym udziałem kapitału zagranicznego zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim prawie 80% zatrudniało najwyżej 9 osób. Z 571 podmiotów zatrudniających 10 lub więcej osób tylko 30 zatrudniało 250 osób lub więcej, a tylko 2 – 1000 lub więcej osób.

W 2010 roku w województwie zachodniopomorskim pozostawały bez pracy 109 964 osoby. Najwięcej bezrobotnych było w Szczecinie (15% bezrobotnych z całego województwa), w powiatach stargardzkim i szczecineckim (po 7%). Jednocześnie stopa bezrobocia w Szczecinie była najniższa, nieco wyższa w Koszalinie, Świnoujściu oraz w powiecie kołobrzeskim. Bardzo wysoka i najwyższa w województwie stopa bezrobocia występowała kolejno w powiatach: białogardzkim, pyrzyckim, świdwińskim i kamieńskim.

Analiza liczby BIZ oraz stopy bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego wskazuje, iż najwyższa stopa bezrobocia występuje w powiatach, na terenie których liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego jest najmniejsza. Można więc sądzić, że dzięki koncentracji lokalizacji w wybranych powiatach w województwie zachodniopomorskim, szczególnie w specjalnych strefach ekonomicznych, BIZ zatrudniającej średnio ponad

40 osób, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności, przyczyniają się do zmniejszenia stopy bezrobocia w tych powiatach.

FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AND UNEMPLOYMENT IN WEST POMERANIAN VOIVODESHIP

Summary

The paper presents the involvement of foreign capital in the form of FDI in West Pomerania voivodeship and the level of unemployment in 2010. Characterization was conducted in the system of districts and was an attempt to reveal the relationship between FDI and unemployment in the region, including the most important factors that could influence it. The article consists of an introduction, four sections, and summary. The first part contains a theoretical approach to the impact of FDI on the labor market. Subsequent sections provide results of a study of FDI and unemployment in West Pomeranian voivodeship, completed with summary.

Analysis of the number of FDI and the unemployment rate in the various districts of the voivodeship shows that the highest rate of unemployment exists in the districts, in which the number of companies with foreign capital is the smallest.

It can be assumed that owing to concentrating locations in selected areas, especially in Special Economic Zones, FDI employing an average of over 40 persons, regardless of the type of business, help to reduce the rate of unemployment in these districts.

Translated by Arkadiusz Marchewka